

Til Indenrigs- og sundhedsministeren

København den 27. februar 2023

Forslag til lov om ændring af partiregnskabsloven og partistøtteloven

Hermed fremsendes bemærkninger til det fremsendte udkast til ændring af partiregnskabsloven og partistøtteloven. Høringssvaret indeholder generelle overvejelser om de danske reglers manglende overholdelse af internationale standarder for åbenhed om privat partistøtte samt kommentarer til niveauet for kontrol og sanktioner.

Indledningsvis opfordrer vi til, at lovforslaget mere åbent adresserer den egentlige baggrund for fremsættelsen så det bliver tydeligt, hvad det er for et problem lovforslaget skal løse; at det er den relativt store partistøtte til partiet Stram Kurs, der har aktualiseret de politiske overvejelser. Derudover vil vi generelt påpege, at udkastet på ingen måde adresserer de grundlæggende problemstillinger som Europarådet (GRECO) gentagende gange har påpeget om manglerne ved de danske partistøtteregler.

I bemærkningerne til udkast til lovforslag gøres en række overvejelser om den decentrale kontrol med overholdelse af regnskabsreglerne herunder de administrative ressourcer hos partiernes lokale kredse og afdelinger. I efteråret 2022 afdækkede mediet Frihedsbrevet omgåelse af reglerne ved opdeling af donationer for at komme under grænsen for, hvornår beløb skal offentliggøres. Som det fremgik af Frihedsbrevets afdækning indhenter de lokale afdelinger og kandidater råd hos partierne centralt, der således er involveret uden dog at have ansvar herfor. Vi opfordrer derfor til, også for at lette de administrative ressourcer hos de lokale partiorganisationer, at ansvaret for overholdelse af reglerne lægges centralt.

Lovforslaget indeholder også nye straffebestemmelser. Grundlæggende bakker Transparency International op om, at det skal have en konsekvens, hvis reglerne ikke overholdes. Den nuværende situation er ikke holdbar for den generelle tillid til systemet. Vi tillader os dog at stille spørgsmålstejn ved, om et strafansvar er den rigtige og mest effektive måde at gøre det på. Vi skal som et alternativ foreslå, at det vil have betydning for enten fremadrettet karantæne eller tilbagebetaling af støtte. Dermed bliver incitamentet til at overholde reglerne større end en bødestraf af symbolsk størrelse er.

Endelig skal vi til udkastet bemærke, at der ligger en ulogisk forskelsbehandling af kontrollen af partiers overholdelse af partiregnskabsloven alt efter om partiet ansøger om/er berettiget til offentlig partistøtte eller ej. Dette taler for, at der etableres en generel kontrol ordning for alle der indsamler støtte til politisk virksomhed med henblik på opstilling til offentlige valg. Vi skal således opfordre til, at dette indgår i det arbejde som generelt bør igangsættes for at gøre Danmark compliant med Europarådets anbefalinger på området.

Med venlig hilsen

Jesper Olsen
Formand